

Svampbekämpning i åkerböna

Cecilia Lerenius, Växtskyddscentralen, Skara

Svampbekämpning är möjlig i åkerböna och de första försöken har nu gjorts för att testa olika preparats effekt och lönsamhet. Angreppen av svampsjukdomar blev inte så stora i försöken och merskördarna för behandling har varit små till måttliga. Ytterligare några års undersökningar behövs för att avgöra bekämpningsbehovet i åkerböna.

Behovet av svampbekämpning i åkerböna diskuterades efter sommaren 2003 då tidiga, kraftiga angrepp av chokladfläcksjuka drabbade många fält. En varm och fuktig försommar var mycket gynnsam för svampen och skörden blev obefintlig i de värst drabbade fälten.

Kunskaperna om bekämpning i åkerböna är mycket begränsade och fältförsök har inte utförts på många år i landet. Intresset för att odla åkerböna ökar och därför lades sommaren 2005 ut ett försök på Logården vid Gråstorp och år 2006 blev det två försök i samma område. Förutsättningarna för svampsjukdomar var olika de två åren och det syns även i försöksresultaten. Angreppen av svampsjukdomar blev båda åren ganska små, eller kom sent, och merskördarna är små till måttliga. Försöken behöver fortsätta några år för att se vad årsmånens variation och skillnader i angrepp mellan åren betyder. Optimal tidpunkt för en behandling behöver också studeras.

Preparatet Rovral är sedan tidigare godkänt och våren 2006 blev även Amistar tillåtet att använda i åkerbönor. Ett icke registrerat preparat, Signum, har också testats. Signum är en blandning av Cantus (boscalid) och Comet (pyraklostrobin).

Försök 2005

En regnig försommar gynnade svampsjukdomarna men i början av juli slog väderleken om till torrt och varmt och angreppen blev inte så kraftiga som befarat. Vid bekämpningen, vid full blom, fanns det angrepp av chokladfläcksjuka och bönfläcksjuka, främst på de nedre bladen. I augusti noterades skillnader i behandlingseffekt mot både chokladfläcksjuka och bönrost. Amistar och Signum var något bättre än Rovral, se tabell 30.

Signum hade dessutom en förgrönande effekt och vattenhalten vid skörden, i början av september, var 4 % högre än i obehandlat (23,6 %). Merskördarna blev måttliga, 400-500 kg/ha.

Försök 2006

Juni månad var torr och varm och missgynnade både åkerböornas utveckling och svampsjukdomarna. Vid bekämpningen, några dagar före midsommar, fanns mycket små angrepp av chokladfläcksjuka i försöken, och endast på de nedersta bladen. Fälten var ovanligt friska ändå till slutet av juli. Då började olika sjukdomar uppträda – bönbladmögel, bönrost, bönfläcksjuka och chokladfläcksjuka. Väderleken slog om och de kommande veckorna var fuktiga och varma, idealiskt för bl a chokladfläcksjuka. Många fält, inklusive försöksfälten, vissnade därför snabbt ner i augusti. Svampbekämpningen gjordes i samband med begynnande blomning och hade ingen effekt på de sena angreppen. Det blev inga säkra merskördar för någon behandling.

Tabell 30. Bekämpning av svampsjukdomar i åkerböna. Ett försök 2005, två försök 2006. L15-6150, FiV

Behandling	Dos	DC	År 2005			År 2006		Preparat- kostnad kr/ha**	Beställare 2006***
			Logården skörd kg/ha	chokladfl.- sjuka,1-10	bönrost 1-10	Gustafsg. skörd kg/ha	Logården skörd kg/ha		
Obehandlat			2907	7	7	3609	4078		FiV
Amistar	1	55-59*	+495	5	5	-42	+82	419	Syngenta
Amistar	0,5	55-59				+250	+150	210	Syngenta
Rovral 75 WG	0,7	55-59*	+380	6	6	+74	-45	409	FiV
Signum	1	55-59*	+463	4	4	+89	+125		BASF
LSD			297			ns	ns		
Datum beh/grad			06 jul	17 aug	17 aug	22 jun	22 jun		
Län			O			O	O		

* 2005 DC 65

** Amistar 419 kr/l, Rovral 75 WG 584 kr/l

*** 2005 FiV